

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Szkoła Podstawowa nr 158

klasa IV - VIII

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego są zgodne z Wewnątrzszkolnym Ocenianiem w Szkole Podstawowej nr 158 oraz z nową podstawą programową, zgodnie z którą: *celem nauczania języka polskiego w szkole podstawowej jest kształcenie literackie i kulturowe, kształcenia językowe, tworzenie wypowiedzi i samokształcenie, a ich realizacja w klasach IV–VIII szkoły podstawowej wymaga zintegrowania, które ma służyć osiągnięciu przez ucznia szkoły podstawowej umiejętności celowego i świadomego posługiwania się językiem polskim.*

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania wiadomości oraz o sposobach i kryteriach oceniania, a także możliwościach poprawiania ocen bieżących, śródrocznych, rocznych.

I. Ocena z języka polskiego określa:

- aktualny stan wiedzy i umiejętności ucznia,
- postępy w nauce,
- wkład pracy ucznia.

II. Uczeń może otrzymać oceny z przedmiotu za:

- prace klasowe,
- sprawdziany, w tym semestralne,
- testy,
- dyktanda,
- wypracowania, czyli tzw. dłuższe formy wypowiedzi (np. charakterystyka, rozprawka, list, itp.),
- obszerną pracę/działanie o podniesionym stopniu trudności,
- kartkówki,
- recytację,
- projekty (przedmiotowe i międzydyscyplinarne),
- odpowiedzi ustne,
- efektywność pracy na lekcji,
- czytanie/słuchanie ze zrozumieniem,
- zadania domowe,
- prace dodatkowe.

III. W ciągu roku szkolnego przewidywane są następujące pisemne formy sprawdzania wiedzy:

- sprawdziany śródroczne (obejmujące szeroki zakres materiału) – po I półroczu lub roczne,
- sprawdziany diagnostyczne lub kompetencji (nie podlegają ocenie; w Librusie widnieje zapis tzw. oceny kształtującej),
- prace klasowe: testy i sprawdziany językowe i literackie/ językowo-literackie, dłuższe formy wypowiedzi pisemnych (wypracowania klasowe),
- kartkówki (obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji lub zagadnień podanych przez nauczyciela, trwające nie dłużej niż 20 minut; dowolna liczba w zależności od potrzeb),
- dyktanda (obejmujące poszczególne zasady ortograficzne oraz utrwalające i kontrolne).

IV. Zasady i kryteria oceniania.

a) **prace pisemne (sprawdziany, testy)** zgodnie ze skalą szkolną:

- poniżej 35% - ocena niedostateczna
- 35-49% - ocena dopuszczająca
- 50-69% - ocena dostateczna
- 70-89% - ocena dobra
- 90-99%: ocena bardzo dobra
- 100%: ocena celująca

b) **dyktanda:**

- celujący: bez błędów (jeżeli stopień trudności tekstu był wysoki)
- bardzo dobry: bez błędów rażących, dopuszczalne pojedyncze błędy drugorzędne
- dobry: 1-2 błędy rażące, pojedyncze błędy drugorzędne
- dostateczny: 3-4 błędy rażące, liczniejsze błędy drugorzędne
- dopuszczający: 5-6 błędów rażących, liczne błędy drugorzędne
- niedostateczny: powyżej 6 błędów rażących, liczne błędy drugorzędne

c) **prace pisemne (wypracowania):**

Wypracowanie podlega odrębnej i szczegółowej ocenie według następujących kryteriów:

1. treść (zawartość merytoryczna),
2. kompozycja,
3. poprawność językowa,
4. poprawność ortograficzna i interpunkcyjna,
5. estetyka i czytelność pisma.

Wymagania na poszczególne stopnie

TREŚĆ (ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA)

- celujący: temat potraktowany w sposób twórczy, oryginalny;
- bardzo dobry: w pełni zrozumiany i twórczo potraktowany;
- dobry: temat w pełni zrozumiany;
- dostateczny: tylko część wypracowania realizuje założenia tematu;
- dopuszczający: minimalna część wypracowania realizuje założenia tematu.

KOMPOZYCJA

- celujący: twórczy dobór formy wypowiedzi, trafnie i przekonująco realizujący intencje tematu, umiejętne łączenie różnych form wypowiedzi, oryginalna kompozycja, konsekwentny układ elementów pracy, logika i sprawność rozumowania;
- bardzo dobry: trafny dobór formy wypowiedzi, ciekawie i przekonująco realizujący intencje tematu, oryginalna i konsekwentna kompozycja tematu, logika i sprawność rozumowania;
- dobry: poprawny dobór formy wypowiedzi, zgodny z założeniami tematu, poprawna kompozycja z widocznym zachowaniem układu, zachowane proporcje między poszczególnymi częściami pracy, stosowanie akapitów;
- dostateczny: forma wypowiedzi wystarczająca do poprawnego rozwinięcia tematu, w miarę prawidłowa kompozycja, zakłócenia w stosowaniu akapitów, zdarzają się logiczne błędy w układzie treści;

- dopuszczający: forma wypowiedzi w minimalnym stopniu zbieżna z rozwinięciem tematu, często występujące logiczne błędy w układzie pracy, sprzeczność między fragmentami wypowiedzi, nieudolny podział na akapity.

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

- celujący: bogate, urozmaicone słownictwo, także na poziomie metaforycznym, precyzyjne używanie słów, frazeologizmów, poprawne formy fleksyjne, urozmaicona składnia, świadome unikanie powtórzeń,
- bardzo dobry: bogate, urozmaicone słownictwo, poprawne formy fleksyjne, urozmaicona składnia, świadome unikanie powtórzeń,
- dobry: przeciętny zasób słownictwa, poprawność fleksyjna, prawidłowa ale mało urozmaicona składnia, właściwe znaczenie słów,
- dostateczny: przeciętny zasób słownictwa, błędne użycie słów, na ogół poprawne formy fleksyjne, powtórzenia, zakłócenia w budowie zdań, ale nieutrudniające zrozumienie treści,
- dopuszczający: ubogie słownictwo, częste używanie wyrazów w niewłaściwym znaczeniu, zniekształcanie frazeologizmów, niepoprawne formy fleksyjne, liczne błędy w budowie zdań, tzw. potok składniowy.

POPRAWNOŚĆ ORTOGRAFICZNA I INTERPUNKCYJNA

- dopuszczalne 4 błędy ortograficzne i 4 błędy interpunkcyjne

ESTETYKA I CZYTELNOŚĆ PISMA

- bardzo dobry: praca czytelna i estetyczna
- dobry: drobne usterki w zakresie czytelności i estetyki
- dostateczny: zdarzają się poważne usterki utrudniające czytelność, niska estetyka
- dopuszczający: słaba czytelność, niska estetyka, praca pokreślona
- niedostateczny: praca jest nieczytelna

Niespełnienie wymagań na stopień dopuszczający pociąga za sobą konieczność wystawienia oceny niedostatecznej, natomiast oryginalność pracy oraz spełnienie wymagań na stopień bardzo dobry stanowi kryterium oceny celujący. Ogólna ocena pracy pisemnej jest wypadkową stopni według powyższych kryteriów.

d) efektywność pracy na lekcjach oraz nieprzygotowanie do zajęć

- Efektywność pracy ucznia na lekcji jest nagradzana stopniem lub plusami. Za efektywność na lekcji rozumie się: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, pracę samodzielną lub w grupach. Za 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- Uczeń może też zdecydować, że woli dalej zbierać plusy – za 8 plusów otrzymuje ocenę celującą.
- Brak efektywności pracy ucznia na lekcji nauczyciel może ocenić stopniem lub minusami. Za 5 minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń powinien być przygotowany do lekcji, posiadać podręcznik, zeszyt ćwiczeń/ lekturę (w trakcie omawiania), zeszyt przedmiotowy oraz potrzebne przybory szkolne. Uczeń w ciągu półroczu ma prawo do trzech nieprzygotowań, które pozostają bez konsekwencji. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone na początku lekcji i odnotowane w dzienniku.
- Za nieprzygotowanie do lekcji uważa się brak gotowości do odpowiedzi ustnej, niezapowiedzianej kartkówki, brak pracy domowej, ćwiczeń, zeszytu, stroju sportowego, przyborów.
- Nieprzygotowania nie dotyczą długoterminowych prac domowych w tym wypracowań, narracji historycznej, projektów, sprawdzianów, zapowiedzianych kartkówek.

V. Organizacja prac klasowych.

- Nauczyciel ma obowiązek zapowiedzieć pracę klasową (w tym sprawdzian/test) oraz wpisać ją do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Przed sprawdzianem przeprowadza się powtórzenie wiadomości.
- Nauczyciel ma obowiązek zwrotu ocenionych prac klasowych, sprawdzianów w ciągu dwóch tygodni, a kartkówek i dyktand w ciągu tygodnia.
- Uczniowie zapoznają się z oceną prac pisemnych podczas omówienia i poprawy prac klasowych, a rodzice mogą obejrzeć prace uczniów w domu, w czasie zebrań lub dni otwartych.

VI. Ogólne wymagania na poszczególne oceny śródroczne i roczne.

Oceny śródroczne i roczne wystawiane są przez nauczyciela po analizie: uzyskanych przez ucznia ocen w danym półroczu/ całym roku szkolnym, analizie jego postępów edukacyjnych, zaangażowania w pracę oraz stosunku do przedmiotu.

- **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który doskonale opanował wiedzę zawartą w podstawie programowej i programie nauczania. Wykazywał zainteresowanie przedmiotem, podejmując samodzielnie zadania z zakresu inicjatyw humanistycznych szczególnie wykonywane metodą projektową z wykorzystaniem technologii informacyjnej. Otrzymywał celujące oceny ze sprawdzianów i bardzo dobre oceny bieżące lub był laureatem konkursów polonistycznych na etapie co najmniej warszawskim. Wykazywał aktywność w czasie pracy na lekcji.
- **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który bardzo dobrze opanował wiedzę zawartą w podstawie programowej. Systematycznie i aktywnie pracował przez całe półrocze, otrzymywał bardzo dobre oceny ze sprawdzianów, bardzo dobre i dobre oceny bieżące. Potrafił samodzielnie wykorzystać w praktyce posiadaną wiedzę, podchodził twórczo do problemów, bez pomocy nauczyciela.
- **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował program wiedzy i umiejętności w mniejszym stopniu niż wymaga tego podstawa programowa. Otrzymywał oceny bardzo dobre i dobre ze sprawdzianów, oceny dobre z kartkówek. Systematycznie i poprawnie odrabiał prace domowe. Aktywnie uczestniczył w lekcjach, z pomocą nauczyciela wyciągał wnioski z przyswojonej wiedzy i wykorzystywał ją w praktyce.
- **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował całości podstawy programowej i materiału przewidzianego programem nauczania. Otrzymał oceny dostateczne z prac klasowych oraz oceny dobre i dostateczne bieżące. W miarę systematycznie odrabiał prace domowe i uzyskiwał z nich pozytywne oceny. Wymagał pomocy nauczyciela przy praktycznym wykorzystaniu wiedzy zdobywanej na lekcjach.
- **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który w niewielkim stopniu opanował wiedzę i umiejętności przewidziane w podstawie programowej, rozumie jedynie najprostsze zagadnienia. Otrzymywał oceny dopuszczające ze sprawdzianów i kartkówek. Był przygotowany do zajęć i odrabiał prace domowe. Wykazywał znaczne braki, ale wyrażał chęć korzystania z różnych form pomocy i dzięki temu miał możliwość podniesienia oceny.
- **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie przyswoił wiedzy i umiejętności przewidzianych podstawą programową i programem nauczania. Otrzymywał oceny niedostateczne z prac klasowych oraz oceny dopuszczające i niedostateczne z kartkówek. Nie odrabiał prac domowych i nie był przygotowany do zajęć lekcyjnych. Nie korzystał z proponowanej przez nauczyciela pomocy w nadrobieniu zaległości. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi zastosować niewielkiej części wiedzy czy umiejętności w praktyce. Nagromadzone zaległości uniemożliwiają mu przyswajanie nowej wiedzy i umiejętności.

VII. Poprawa ocen.

Możliwość poprawienia oceny śródrocznej lub rocznej regulują przepisy zawarte w Przedmiotowych Zasadach Oceniania SP 158, tj.:

- uczeń ma prawo do poprawy wszystkich ocen bieżących z różnych form sprawdzania wiedzy
- wyjątek stanowią aktywności, które oceniane są w czasie rzeczywistym, tj. efektywność pracy na lekcji, praca w grupie, wypracowanie
- poprawa odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia oddania i omówienia prac; w sytuacjach losowych po indywidualnym uzgodnieniu z nauczycielem
- uczeń, który pisał pracę niesamodzielnie (ściąganie, plagiat) otrzymuje ocenę niedostateczną
- uczeń ma obowiązek przystąpienia do wszystkich sprawdzianów i wskazanych przez nauczyciela kartkówek
- Jeśli uczeń był nieobecny na sprawdzianie:
- z powodu dłuższej nieobecności jest zobowiązany do uzyskania oceny w ciągu 14 dni po powrocie do szkoły w formie ustalonej z nauczycielem przedmiotu, a w wyjątkowych sytuacjach termin ten może zostać przesunięty po indywidualnym uzgodnieniu z nauczycielem,
- w przypadku jednodniowej nieobecności pisze sprawdzian (kartkówkę) na następnej lekcji tego przedmiotu.
- Uczeń, który nie zgłosi się na umówiony termin zaliczenia, otrzymuje ocenę niedostateczną.

VIII. Zasady oceniania dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Podstawą prawną jest rozporządzenie MEN, które dotyczy warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.

- Ogólne wymagania na poszczególne oceny śródroczne i roczne pozostają takie same.
- Dostosowanie wymagań edukacyjnych polega na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającej uczniom sprostać wymaganiom szkolnym. Polega na dostosowaniu form i metod pracy z uczniem do indywidualnych wskazań i wymagań edukacyjnych zawartych w opinii lub orzeczeniu PPP ucznia zgodnie z zał. 4 do Procedury pomocy psychologiczno-pedagogicznej, np.:
- unikanie głośnego czytania tekstu przy klasie, kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie czytanych przez ucznia poleceń, dostosowanie długości i stopnia trudności tekstów do poziomu techniki i tempa czytania;
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie;
- posadzenie uczniów blisko nauczyciela w celu kontrolowania stopnia koncentracji, motywowania do uważnej i systematycznej pracy, kierowania poleceń i pytań bezpośrednio do ucznia;
- uczniowie z dysfunkcjami mogą otrzymywać dodatkową pomoc nauczyciela w czasie samodzielnej pracy na lekcji, podczas prac pisemnych czy odpowiedzi ustnych, np. głośne odczytanie poleceń przez nauczyciela, wskazówki, dodatkowe objaśnienia dotyczące sposobu rozwiązania ćwiczenia;
- uczniowie w czasie prac pisemnych otrzymują więcej czasu na jej wykonanie lub zmniejszoną ilość zadań w określonym czasie;
- prace pisemne uczniów z dysfunkcjami wykonywane podczas zajęć lekcyjnych oceniane są głównie pod kątem merytorycznym;

- uczniowie ci piszą dyktanda i wykonują ćwiczenia ortograficzne, ale mogą zrezygnować z otrzymanej oceny, wtedy zanotowana zostaje w dzienniku ilość błędów. Muszą wykazać się znajomością reguł ortograficznych, która jest oceniana;
- uczniowie powinni prowadzić zeszyty autokontroli oraz uczestniczyć w zajęciach terapii pedagogicznej czy zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych;
- nauczyciele wzmacniają pozytywnie uczniów, podkreślając ich mocne strony.